

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ekspertyza zrealizowana w ramach operacji pt. *Ogólnopolska kampania na rzecz Krótkich Łańcuchów dostaw Żywności*. Realizacja: Fundacja Rozwoju Podhala w ramach umowy nr KROW/2/2018/038.

Cykl filmów pt. „Wiedz i mądrze jedz“

Emisja w ogólnopolskiej TVP3

RECENZJA

Odcinek 1

Dlaczego warto produkować i kupować żywność lokalną

<https://youtu.be/gcchvDKyxJ8>

We wprowadzeniu do serii filmów dobrze i zrozumiale przedstawiono ideę przyświecającą realizacji materiałów filmowych: nie będzie to magazyn kulinarny a popularyzacja wiedzy na temat produktu lokalnego, próba „odnalezienia drogi łączącej konsumenta z rolnikiem/producentem zdrowej żywności oraz prezentacja „ciekawych ludzi“.

W kolejnych seriach należy zwrócić uwagę na przystępne wytłumaczenie pojęć, których dotyczy seria i które się powtarzają w kolejnych odcinkach: krótkich łańcuchów żywności, lokalnych wytwórców, slow food etc. Twórcy zakładają, iż odbiorcy swobodnie się nimi posługują. Wskazuje się potrzebę dostosowania w następnych kampaniach przekazu do konsumentów dla których tematyka slow food, żywności lokalnej, krótkich łańcuchów itp. jest obca, aby ich zachęcić do włączenia się w te systemy jako konsumenci. Doświadczenia współpracy z producentami (także te opisane w filmie), wskazują, iż odpowiednio duże zainteresowanie konsumentów rodzi odpowiedź ze strony producentów.

Wprowadzono „przewodnika“ w osobie prezesa Fundacji Partnerstwo dla Środowiska. Nie wyjaśniono dlaczego właśnie prezes FPDS jest najwłaściwszą osobą do prowadzenia narracji. Jego rola jako „prowadzącego“ została ograniczona do trzech wypowiedzi w 2', 7' i 11' materiału filmowego. Wydaje się, że nie skorzystano z pełnego potencjału merytorycznego jaki daje taka konstrukcja oraz sama osoba prezesa FPDS, który dysponuje olbrzymią wiedzą na temat zagadnień, które są tematem serii filmów promujących zdrową żywność i krótkie łańcuchy żywności.

W pierwszym odcinku skupiono się raczej na prezentacji kilku „ciekawych postaci”. Najkorzystniej wypada hodowla pstrąga w Ojcowie. Tutaj pada kluczowa informacja dotycząca tzw. małych biznesów i pomysłów na lokalny sukces. Bohaterowie tej części opowieści wskazuje na potrzeby kompleksowego podejścia do pomysłów na propagowanie lokalnych produktów i zarabianie na nich. Kluczowe dla omawianego zjawiska krótkich łańcuchów żywności wydaje się konkluzja prowadzenia dwóch działalności gospodarczych związanych z hodowlą pstrąga: hodowla oraz możliwość sprzedaży przetworzonych produktów z tej ryby.

Wydaje się, że odcinek powinien próbować potraktować przykład tego producenta jako możliwość przedstawienia pewnej zasady tworzenia krótkich łańcuchów. Nie wykorzystano tego elementu, przechodząc bez konkluzji do kolejnych, całkowicie nie związanych z zagadnieniem przykładów kolejnych wytwórców. Wszystko tworzy pewien chaos informacyjny, z którego nie wynika jasny przekaz, co chcieliśmy pokazać w tym odcinku. Wydaje się, że w potencjalnych kolejnych produkcjach należy skupiać się na opisanu pojedynczego zagadnienia w oparciu o konkretne przykłady z życia w miejsce prezentacji samych producentów.

W odcinku położono ciężar na przekaz dla producentów i dla organizatorów systemu KŁŻ, a nie dla konsumentów. To zasadniczy błąd i problem, który dominuje we wszystkich kolejnych odcinkach. Jedynym wyjątkiem jest odcinek nr 2, gdzie przedstawiono pełny łańcuch logiczny od producenta do konsumenta, wskazując kolejne elementy tego łańcucha i wyjaśniając wszystkie elementy pośrednie i zasady zjawiska, jakim jest żywność lokalna, krótki łańcuch żywności, efekt w postaci opinii konsumentów etc. Pierwszy odcinek zrealizowano jakby bez konkretnego pomysłu na to, co realizatorzy chcą opowiedzieć mimo, że we wstępie do odcinka zostało to określone.

Opowieść „przewodnika“ w żaden sposób nie przystaje do prezentowanych przykładów. Narracja biegnie jakby obok przedstawianych „ciekawych ludzi“, nie krzyżując się, ani nie tworząc zależności w opowieści, co jeszcze bardziej utrudnia zrozumienie idei odcinka. Wydaje się, że jednak należy opowiadać w sposób spójny, z dbałością o logikę narracji, ponieważ ułatwia to odbiór tego, co opowiadamy i o czym opowiadamy.

Tytuł serii sugeruje, że zwracamy się jednak do konsumenta, nabywcy, klienta, któremu chcemy nie tylko pokazać ciekawostki, różnorodność produktów lokalnych czy opisywać mechanizmy ale przede wszystkim ułatwić mu orientację w obszarze, co, gdzie, jak docierać do lokalnych wytwórców lub miejsc oferujących lokalne produkty tak, aby skracać łańcuchy żywności.

W ocenie recenzenta pierwszy odcinek tylko w części realizuje założenia zawarte w tytule serii.